

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikk:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Közjogi téves fogalmak.

Vissza kell térnünk az Ugron Gábor beszédjére, melyben a millenáris emlékművekről szóló törvényjavaslat tárgyalásakor mondott, sajnálatát fejezte ki: hogy a király az országos diszjunktív nem vesz részt.

Ez országos kívánság ellenében az a kifogás: hogy nálunk a király sohasem jelent meg a törvényhozó testületben.

Ez nagy tévedés!...

Az 1267-ik évi törvény 8-ik cikke így szól: „Rendeljük azt is, hogy évenként a szent király ünnepén valaki közülünk (király és királyfiak) Fehérváron tartozik lenni, minden megyéből legyen ott két három nemes, hogy az ő jelenlétükben szolgáltatassék mindenkinek.”

Nemcsak országgyűlésen jelent meg a király, de még részleges országgyűléseken is, mert ilyenek is voltak az Árpád korban.

Ilyennek emléke maradt fenn V. Istvánnak egy 1271-ben kelt oklevelében, melylyel az egr püspökség jogait erősíté meg és megemlíté, hogy a megerősítés azon gyűlésen történt, melyet a király a Dunától keletre lakó nemességekkel tartott Hajóhalomban Hevesmegyében.

Több ilyen esetet sorolhatnánk elő a Habsburgok előtti korból, de felesleges, mivel a régi szokás az volt, hogy a király az országgyűlésen megjelenhet.

A Habsburgok ritkán fordulva meg Magyarországon ritka eset is volt az országgyűlésen való megjelenésük, de azért olykor olykor mégis megjelentek a rendek közt. Így név szerint első Ferdinánd, Károly, Leopold, ki midőn József császár halála után az alkotmányt vissza állítá, hogy a rendek minden pressziótól menten tanácskozhassanak, a szokás ellenére nem Pozsonyba, hanem Pestbe hívatta össze az országgyűlést.

S midőn az ország alkotmányát, önállását biztosító törvények meghozattak, a király lejött Pestre s személyesen jelenve meg a rendek közt, zárta be az ülést.

Utódja Ferencz, hasonlóan személyesen jelent meg a rendek közt, midőn a Napoleon elleni háderő adására szólítá a rendeket — trónbeszédében. Augustus király annyira szerette hall-

gatni a szép latin beszédeket, hogy Pozsonyban léte alatt, rendes hallgatója volt az országgyűlési tárgyalásoknak.

De az érvekből ki nem fogyók azt is mondják: közjogi sérelem származhatik abból, ha az uralkodó — bár csak ünnepélyes aktuskor is — megjelenhet a parlamentben.

Nem vagyunk képesek felfogni, mi veszély származhatik ebből a magyar közjogra?... A magyar alkotmány szerint, önkényűleg semmit nem tehet a király és így törvényt sem hozhat. Hát miben rejlenék veszély, ha a millenáris ünnepélyes aktuskor megjelenne a király az új parlamentben, és máskor is ott nyitná az új országgyűlési ciklust meg s rekesztené be 4—5 év múlva.

Azt mondják, a király ha egyszer a parlamentbe bemehet, ez alapon azt máskor is megtehetné, a mi veszélyes lehet az alkotmányra. Ez utóbbi érvek, a bizottságban hangzottak el, de bizony sántikál, mert ha minden ülésre is megjelenne a király, törvényt azért ő nem diktálhat. Befolyásolni pedig anélkül is lehet bárkit, ha ina szakadt is a képviselő. Felesleges mondanunk, hogy a trónbeszéd felolvasásán kívül, nincs tere a királynak a parlamentben megjelenni. S ha mégis megtenné, köte a keze szabályellenes dolgokat cselekedni.

A magyar közjog oly határozott, hogy önkényűleg sem az uralkodó sem a parlament nem járhat el.

A közjog sértése ellenben az, ha a két törvényhozó faktor közül, az egyik még egy ilyen ezredéves ünnep alkalmával sem jelenik meg a parlamentben, miáltal mintegy lenézése adatik a törvényhozó testület másik faktorának.

Külföldön az uralkodók a parlamentben olvassák fel trónbeszédeiket, még Ausztriában is. Miért kelljen csak nálunk másként lenni ennek!...

Magyarország ezeréves fennállását s királyához való ragaszkodását törvénybe iktatják június 8-án, mely lélekemelő lett volna, ha ezen ülésen a király is megjelen.

Monarchiai kormányformában élünk, legrégibb állam a miénk, így epokális országos ülésen se jelenjen meg a király, mégis abszurdum.

Biztosra vesszük, hogy a legalkotmányosabb király, szívesen teljesítette volna a nemzet ez óhaját, ha tanács-

adói ostoba közjogi sérelmet nem fedeznek fel, holott ezzel bebizonyíták a magyar közjog nem értését.

Aztán még mondja valaki, hogy nem gondviselészerű férfiak állanak a magyar állam élén!... Boldog azon nép, kiknek honi földé ily férfiak szül, — de azért mi szívesen megválnánk e gondviselés szerű férfiktól, — csak lehetne.

Politikai hírek.

Minisztertanács. Budapestről vett tudósítás szerint szerdán délután minisztertanács volt, mely több oly ügyekkel foglalkozott, melyek a képviselőház legközelebbi ülésén napirendre kerülnek, nevezetesen, mint halljuk, egyes elintézetlen interpellációkra a kormány által adandó válaszokkal. Bánffy b. miniszterelnök már pénteken válaszolni szándékozik arra az interpellációra, melyet Vissontai Soma intézett hozzá a görög keleti szerb egyházat érdeklő kérdések ügyében a miniszterelnök által egybehívott tanácskozmány tárgyában.

A delegációk egybehívása. Megbízható forrásból hírlik, hogy a delegációk Budapestre május hó 30-ára fognak egybehívani, míg a magyar képviselőházat még csak jún. hó 9-én fogják elnapolni.

A törvényhozás szuverenitása.

A képviselőház tegnapi ülésén megértemt lezárkózottan részeseit báró Fejérvári honvédelmi miniszter, aki ismert tiszti parancsában oly sértően beszélt a törvényhozásról.

— Miért nem ejtik el önként azt a minisztert, a ki tetteivel lépten nyomon sérti a magyar nemzet érdekeit? kérde Ugron a tuloldaltól. Ott azonban írja „M-g” a Kubi-Gyurkák csak szépen meghuzódva üldögéltek gondolva: örülnek ha ő nem ejt el bennünket. Honnan vennők, mi azt a hatalmat, hogy egy minisztert elejtessünk. Különösen Fejérváryt, ki oly kedves Bécsben. Csak ő tűnjön meg itt bennünket szép csendesen, majd mi a háta mögött szép csendesen csak elleszünk. Ugron kemény támadásainak végén elkezdte a progressziva paralízis jelenségeit felsorolni:

Az afförök hajszolását, a másokat örlötnök nyilvánítását, a filmelést és az ülési mániát stb. Fejérváry elkezdett keserűségében idegesen nevetni. Oly találó volt a kép, hogy nem tudta mással, csak nevetéssel paralizálni. És a Kubinyi Gyurkák hűségesen nevettek utána.

Az egész mameluk had, mintha kaszányában volnának, a káplár parancsára ugrádoztak és vijjongtak.

Magas szellemi fegyverek ismeretében tudták, hogy Hodosi és Ugron érveire érvelkel és ékeesszólással úgy sem tudnának válaszolni. Keserűségükben vissza akarták volna Ugron-ra fordítani, annak nyilait.

De Ugron az egész baloldal zajos tetszése közt kiáltotta oda: Csak nevéssenek, az egész ország tudja, hogy a paralízis progressziva kormánypárti betegség. Lett erre csend és elnémulás.

A mai ülésen még Helfy élt ügyes hasonlattal, rámutatva arra, hogy mily bajokat eredményez, ha a katonaságot a parancsnokok arra tanítják, hogy fitymálja a törvényhozást. Ez vezetett nálunk Világosra.

Önálló vámterület.

Budapest ápril. 23.

(Saját tudósítónktól.)

Az április 26-iki országos népgyűlés rendező bizottsága a következő plakátokat bocsátotta ki:

Polgártársak!

Az önálló vámterület és önálló nemzeti bank ügyében április 26-án, vasárnap délután 3 órakor az ujjasár-téren Kossuth Ferencz elnöklése alatt számos vidéki küldött részvételével népgyűlést tartunk.

Polgártársak!

A magyar kormány alkudozik az osztrákkal a vám- és kereskedelmi szerződés és a bank szabadság megújítása felett.

A magyar és az osztrák kvóta bizottságok alkudoznak az új arány felett, a melylyel Magyarország a közös költségvetéshez járuljon.

Az addigi vám- és kereskedelmi szerződések sok száz millió forintba kerültek az országnak.

Iparunk és kereskedelmünk nem fejlődhetett ki, és mezőgazdaságunk tönkre jutott.

Hitelünk idegen önkénytől függ. Most az osztrákok még sulyosítani akarják a feltételeket.

Nagyobb terheket akarnak ránk róni, mint a melyet eddig viseltünk.

Tiltakozunk pártkülönbség nélkül, mert a megélhetés kérdése, az egész nemzet kérdése.

Követeljük a létező vám és kereskedelmi szerződés felmondását.

Követeljük az önálló vámterület felállítását.

Követeljük az önálló nemzeti bankot.

Követeljük, hogy a kvóta leszállítás-sék, ha már egyáltalában fizetni kénytelenek vagyunk.

A gyűlekezés vasárnap délután 2 órakor a Kalvin-téren lesz, ahonnan a Múzeum-köruton, Károly-köruton, Andrássy-uton, Teréz-köruton, Kerepesi-uton és Luther-utcán át körmenetet tartva, megyünk az ujjasár-térré.

A népgyűlésen Kossuth Ferencz beszél és több jeles szónok támogatni fogja.

Polgártársak! jelenetek meg nagyszám-mal és nyilvánítások a magyar nép akaratát. Az intéző bizottság.

Főpásztori levél.

Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök egyházkerülete lelkipásztoraihoz következő tartalma körlevelet intézett:

Erdélyrészi magyar kálvinista egyházunk keletkezése első pillanatától kezdve két fonséges célt tűzött maga elé: Isten országának terjesztését és a hazaszeretet erőneinek gyakorlását. E kettős cél felé törekvés nem jött s nem is jöhetett egymással össze-ütközésbe soha, sőt egy fensőbb egységbe, egymástól elváhatatlanul mindig egybetálatkozott s egygyéforott. Egyházunk történetének minden lapja azt tanúsítja, hogy a felséges trón iránti törhetetlen hűség, a magyar alkotmány feltétlen tisztelete s a magyar állam magasrendű érdekeinek áldozatkész szolgálata egyházunk látkörén, mint vezércsillag tündöklött mindenha. Van hát a mi egyházunknak nem egyszer nehéz vívdások s keserű könnyhullatások árán szerzett joga arra, hogy a magyar haza iránti szeretetnek egész melegével és teljességével osztozzunk abban az örömben, mely minden igd hazafinak szívét betölti akkor, v midőn a magyar állam megalapításának ezredik évfordulója hajnalát köszönti.

Hadd szólaljanak meg hát a közelgő hó 10-ik napján templomaink harangjai s hívó szavukra seregelenek össze hálaadó istentiszteletre gyűlekezettünknek buzgó hívei. Hadd zendüljön meg lelkipásztorainknak a haza szeretetétől ihletett ajkain az istennek gyönyörűsége igéje s hirdessék azt a nagy örömet, mely az egész nemzetnek öröme lett.

Midőn dicsőítik az Istent, minden erőnek, segedelemnek és áldásnak örök kutféjét meg ne feledkezzenek dicsőítősen uralkodó koronás Királyunkról, kiknek a magyar haza felett is örökölő isteni gondviselés különös kegyelemben megengedte, hogy népének millióit ő vezérelheti át a második ezerébe.

Fölhívom ennél fogva összes lelkipásztortársaimat a következőkre:

1. A jövő hó 3-án a vasárnap istentisztelet alkalmával tegyék közhírré, hogy a fennebb jelzett napon hálaadó ünnepélyes istentisztelet fog tartatni s erről a különböző hatóságokat is kivatalosan értesítsék.

2. Az ünnepélyes istentisztelet után közvetlenül egyházi közgyűlések lesznek tartan-

bennünket oly sokat együtt hagyni, vagy előbb kellett volna ilyen hangon beszélni velem. Edna te tudod, hogy én mindig hallgatók reád akár mit mondasz. Te nagyon, nagyon szigorú vagy hozzám; de miután most boldog vagy, és férjhez megy, nem sokat határoz, hogy mi lesz belőlem.

És így, a gyengeségnek azzal a saját-ságos zsarnokságával, minek igen gyakran a legerősebbek megadják magukat, Lettinek sikerült a testvére szívét meglágyítani maga iránt, és Edna józan esze, lelkiismerete, a a Gyula és a Gyula testvére iránti keserű bánata dacára megcsókolta a könnyező Lettét és nem dorgálta többé.

A helyett, komolyan és gyöngéden beszélt neki olyan dolgokról, mikről ezelőtt is gyakran beszélt, míg felhagyott vele mint reménytelen fáradsággal.

De az ő okoskodása mostan nem elméleti volt, mint akkor, mit Letti mint „romantikust” — és „lehetlent” mindig félre-vetett. Arról beszélt a mit tudott, tudott a saját áldott tapasztalatából, az adott vagy elfogadott szerelm szentségéről; az azzal való tréfálkozás gonoszágáról; a nagy felelősségről, mely azzal össze van kötve; olyan dolgokról, melyekről Kenderdiné Edna egykor homályosan álmodott, de a mikét Stedman Vilmosnak a jegyese most végtelen élnkséggel és a hit oly szenvedélyes bensőségével látott, hogy az őtet a kinevetésre vagy ellenmondásra bátorasággal verte.

És Letti hallgatott reá — a hogy ő mondá, ő mindig hallgatott Ednára — abban az időben; és éppen ekkor, vagy az estéli izgatottság miatt, vagy azért mert a Gyula nő szerelme által valóban meg volt hatva, olyan komolysággal hallgatta, hogy Edna hajlandó volt azt hinni, hogy mindent megértett.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Április 24.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

ELSŐ KÖTET.

XV.

(Folytatás.)

(59)

— Oh, Letti;

Edna nem tudott többet szólni.

Mint egy vízióban látta a Gyula arczát a mint a kalapját felragadta és elrohant a háztól — látta azt a vad, indulatos, dultar-czot — tele azzal az érzékek és képzeldés vegyülékéből levő ésbontó szenvedélylyel, mely néha a fiatal embert elbódítja.

A kit, miután az, az első ifjúságán keresztül játékok üzött a szerelemből, végre, rettenetes komolysággal a hatalmába ejti és életének a hátralévő részén vagy javára válna ujja teremti, vagy tönkreteszti.

Mert Gyula egyike volt azon gyenge, szerető természeteknek, a kinek kellett valakihez ragaszkodni, valakibe szerelmesnek lenni.

És ő Lettibe lett szerelmes és a ki Lettét ősmerte, tudta, hogy ő nem az a leány volt, — akit neki választania kellett volna.

De egy harmadik személy nem csaltatlan és Edna ebből vigasztalást és reményt merített.

— Letti, ugy e te szereted Gyulát?

— Szeretem e? — Oh, igen; nagyon szeretem, ugy testvériesen. És ezt meg is mondtam neki.

Megígértem, hogy lehető legjobb testvére leszek, a milyen voltam eddig is. De, hogy a felesége legyek, az már egészen más dolog.

Hiszen neki egy fél fillére sincsen azon kívül, a mit keres — és ő soha sem fog sokat keresni — a langeszek soha sem teszik azt. Ő az egész életében szegény maradt.

És, oh Edna — folytatá, a vállait felhuzva, a mit a párizsi nevelőintézetben tanult — te nagyon jól tudod, hogy én mennyire megelégtetem a szegénységet.

— De várakozhatnál.

— Várakozni — addig, míg minden szépségem elhervad.

Ő művész és tudod, hogy mily finom érzéke és szeme van arra — mondá Letti azzal a belátással, a mi néha minden ostobaságán keresztül átvillant — hogy a külszin család és a szépség hiába mig való.

Várjak addig, megőrekszem és elcsufolok és ne tudjam élvezni a jó szerencsét, midőn módom lesz benne? Oh, nem Edna! az képtelenség.

Ő reá nézve is sokkal jobb, ha nem megyek hozzá. Pedig örületesen szerelmes belém, valóban az. Egész mostanig képzetem sem volt róla, hogy benne ennyi komolyság legyen. Elhiszed-e, hogy szinte megjíesztett!

És Letti a konyha tűzhelye mellett ülve elgondolkozva melengette a szép kis lábait; félig diadalmasan, félig merengően nézve a testvére, kinek szíve elszorult. Mert a Letti szép szemeiben hiába kereste az érzelme nyomat — nevezük azt szerelemnek, vagy szenvedélynek, ha tesszik — a mi, legyen az bár mily szomorú, bármily szerencsétlen, becsú-

letesen és komolyan érezve, minden nőt jobba és nemesebbé tesz; míg ellenben; a győzelem gyenge öröme, az a kisszerű önző hiúság, hogy szerette van, csak rosszabbá teszi és lealacsonyítja a nőt.

— Oh, mily vak, mily gondtalan voltam! kiáltá Edna, majd nem szokogva. Éste, Letti, te két élt fegyverrel játszottál, tudod, hogy azt tetted. Szegény fiu! És te gyantottad az egészet, és mégis megengedted neki. Hogy voltál arra képes? De talán még nem késő. Talán nem vagy tisztában magaddal. Talán igazán szereted őtet?

Letti nevetett.

— Honnét tudjam én azt? Annyi bizonyos, hogy a mit én érzek nem olyanféle szerelm, mint a tiéd. Én nagyon szeretem őtet — mint testvért — és ezt megmondtam neki. Ennél többet azonban nem. De, te beláthatod, hogy erről felesleges többet beszélni; mert az, hogy Gyula és én jegyesek legyünk, a mi körülmeink között, neveléses volna, nagyon neveléses.

Edna szokatlan keserűséggel és koménységgel válaszolt, a mit később megbánt, vagy megbánt volna, de mégse tette, miután Letti azt észre sem látszott venni.

Még a nevelésesnél is rosszabb volna. Midőn Gyula a testvérem lesz, figyelmeztetni fogom, hogy reá nézve a legvégzetesebb dolog az lenne, ha ő az én Letti testvéremet venné feleségül.

— Ugy van — mondá Letti, teljesen félreértve őtet.

Én is azt mondom. Két fiu testvér, két leány testvérről lépve házasságra, ritkán jönnek jól ki egymással.

És aztán a pénzügyi dolgokkal rettenetes sok nehézség volna, — mert Gyula azt mondja, hogy ő csak az eljegyzésünket sürgeti, ő nem gondol a házasságra, míg saját jövedelme nincsen és a testvértől teljesen független helyzetbe teszi magát.

— És én nem tudnék várni, igazán nem tudnék.

Tehát sokkal jobb, hogy így van — a hogy van.

Természetes, hogy ő ki fogja azt herverni, a férfiak mindig azt teszik, — tévé utánna Letti olyan arccal, mintha ennek az ellenkezőjéről teljesen meg volna győződve.

Elvégre is — folytatá — kellemes kis izgatottság volt. Látnom, hogy még nem vagyok öreg.

És ekkor, az Edna mely hallgatását alig véve számba, kibontotta a szép tömörtarany szőke haját, és a mig azt kefélté és fésülté, folytonosan Gyuláról csevegett, elmondva mindent, a mit az mondott, mindent a mit tett, öröngő esdeklését, keserű kétségbeesését, mig Edna arra a szívre gondolta, mely a Gyula szívéen ejtett minden sebre vérzeni fog, — Edna a harag, bánat és a szégyen érzetével azt mondá —

— Letti, fogd be a szádát. Nem hallgatlak tovább.

Midőn utoljára beszéltél így, akkor még nem értettem azt meg — és nem törődtem vele. De most értem. És azt mondom, hogy kegyetlen gonosz-ságot követél el. Minden olyan nő, a ki azt gondolja, — hogy a férfi szereti őtet és engedi magát általa szeretni egész addig, mig az feleségül kéri, és akkor nemel mond neki — egy hideg, okos, szívtelen nemet — az nagy hibát, sőt gonosz-ságot követ el.

Én szégyenlem magamat miattad, ám-bár a testvérem vagy, — oh, mennyire, és mily keserűen szégyenlem!

Letti a legnagyobb csudálkozással nyitotta ki a szemét. Ő nem haragudott meg; szinte jól esett volna Ednának, ha azt teszi; csak duzzogott egy kicsit, és aztán köny-nyezett. Én nem tehettem róla, — mondá — és neked nincs jogod, engemet szidni. Részben a te hibád volt; nem kellett volna

várt, 1896. ápril. 24. Id. Pothorsky Ferenc, neje Moosai Katalin, mint az elhunyt szülői. Ifj. Pothorsky Ferenc, Pothorsky Laura, Pothorsky Ilonka, Pothorsky Sándor, mint testvérei, Pothorsky Mátyás, mint nagypapa, Pothorsky József és neje, mint nagybátyja.

— **Egy érdekes könyv.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara igen érdemes munkát végzett, a mikor elhatározta a magyar, s különösen a kolozsvári nyomdászat történetének megírását és igen jól választott, mikor annak megírásával Dr. Ferenczi Zoltán, egyetem könyvtári igazgatót bízta meg. A 118 lapra terjedő, s nagy október alakban készült mű a napokban került ki a sajtó alól. Dr. Ferenczi Zoltán e tartalmilag ép oly becses, mint külső kiállítását illetően is nagyérdemű művében három külön fejezetben tárgyalja a nyomdászat történetét. Az első fejezet a „Heltai nyomda idősége 1550—1660-ig; a második „Nyomdászat mint műipar 1669—1784-ig; a harmadikban „Hanyatlás és újrabadredés” 1785—1896 czim alatt igen érdekesen fejtegeti a nyomdászat történetének főbb adatait ez utóbbiban részletesen ismerteti a jelenleg is fennálló kolozsvári nyomdák történetét. A tartalom belső becsével méltán egy rangba állítható az érdekes könyvnek technikai kiállítása is melyre az Ajtai K. Albert nyomdájának méltán büszké lehet. — A modern könyvnyomtatási technika minden eszközét teljes dologhoz értéssel használták fel, s oly minden tekintetben izléses és csinos munkát állítottak elő, a mely egy vidéki nyomdánál csakugyan ritkaság számba megy. A munka nagy október alakú, pompás halvány barna betűkkel, és néhány igen sikerült iniciálával és több egykoru régi nevezetesebb könyv czimlap utánzattal illusztrálva. A betűnemek megválasztása, a minék alkalmazása a nyomás tisztasága, a czimlap izléses volta egyenként figyelemre méltó dolgok s az ipar és kereskedelmi kamara milleniumi kiállítás tárgyának méltó díszlet fogja képezni. A könyv kizárólag a milleniumra és a kamarai tagok és rokonterületek számára készült, könyvtárai uton egyáltalán nem kapható.

— **Két füzet.** A Dávid Ferenc Egyet kiadványaiból a XVI. és XVII. a felolvasások 2 kötetnek 8. és 9. füzetét képező tanulmányokat tettik. Mind a két kis füzet nagybecsű és érdekes, méltóképen érdemi meg a közönség figyelmét. Az első füzetben Boross György értekezik „Channing, mint apostol” czimben. Ennek a füzetnek árá 5 k. A másodikban Brassay Sámuel dr. szellemes és meggyőző kis tanulmánya „Egyetmást a hazugságról, czimmel látott napvilágot. Ennek a füzetnek árá 10 k. — Mind a két becses dolgozatot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Várad Miklós jutalomjátéka.** Váradban a „Tolonecz”-ban, vagy „Felső Klári”-ban lesz Várad Miklósának a jutalomjátéka, mely egyszerűsége bucsufellépése is. Ugy látszik nálunk a művészet nem valami biztos garancia arra, hogy az élet valamelyes kényelméhez vezessen. — És szomorú gunya a sorsnak, hogy gyakran azoknak jut az élet terhesebb fele, a kik hivataluknál fogva a költészet verőfényes útjain szöktak jární. — Várad Miklós 18 éven keresztül volt a kolozsvári nemzeti színház tagja s ime most elmegy más felé, más tájakra, idegenek közzé kényeret keresni. — Hát biz ez nagy ségyene a művész pályának s igen szomorú, ha csakugyan bekövetkezik. Mi azonban azt reméljük, hogy vasárnap csak jutalom játéka lesz és nem bucsú fellépése is. Azok az apró differenciák melyek szerződése körül gátat képeztek, majd eloszolnak. De legyen bármiként a mi derék közönségünk Várad jutalom-játéka alkalmával bizonyára megtölti a színházat. Várad sok éven keresztül ügyes kreálója volt a szép színművek hőseinek. Sok rig sok bánatos nőia hangzott el tőle a mi öreg színházunkban, s gyakran zajos tapsok hirdették, hogy a közönség őszintén szereti. Ez a szeretet bizonyára jutalom játéka alkalmával nyilvánulni fog.

— **Helyreigazítás.** A következő sorokat kaptuk; Tekintetes Szerkesztő ur! Becses lapja tegnapi számában egy „Aggódó apa” nyílt kérdés intéz a kol. unit. iskolai igazgatósághoz. Kérem sziveskedjék becses lapjában közzé tenni a jelzett kérdésre adandó választatot. Mindennemű, az iskolánkra, vagy tanuló ifjúságunkra vonatkozó ügyben napoként bárkinek készségessé szolgálati fölvilágosításokkal s ez szerintem helyesebb eljárás is, mint esetleg rossz információk alapján — a mint a jelen eset is bizonyítja — iskolánk ügye fölé hirteligen érkeznai. A tornaversenyre kiválasztott öltözékben egyáltalán nincs sem kék, sem sárga szín, hanem rózsaszínű ing, fehér övvel s ugyan olyan sapka, s ezt egyáltalán nem pecsétvessző. A fekete nadrágot pedig a rendező bizottság ohajára kellett választani. Még csak annyit kívánok felemlíteni, hogy iskolánk igazgatósága soha sem szolgáltatót arra okot, hogy hírlapok után ébresszék hazafiasságra. Melyek után vagyok a Tekts. Szerkesztő urnak Kolozsvárt, 1896. ápril. hó 24 én kiváló tisztelettel Boros Sándor igazgató.

— **Péchy jutalomjátékául** holnap, szombat szünre kerülő „Tékozló” cz. látványos színmű előadása érdekesnek ígérkezik. Az egész mű 12 képre van beosztva, de nyílt változatok, s szebbnél-szebb díszletek és csoportozatok élénk menetet adnak a kedvelt darabnak. A Christane tündér szerepét P. Szép Olga, Katiczát Inkey Gizella, a Tékozló

lót Péchy, Azurt Pintér, Bálintot Vendrei, Wolfot Szerényi játsszák. Kreutzer Conradin csinos zenéjét a maga teljességében fogjuk ezuttal hallani. Péchy jutalomjátékát melegen ajánljuk a közönség figyelmébe, Péchy, mint rendező és mint színes nagy buzgalommal működött s Ditrói helyett, a mióta az Vigszínházi igazgató lett, egy a szellemi igazgatás, mint az adminisztráció Péchy vállára hárult. Reméljük, hogy telt ház fogja fáradságát jutalmazni.

— **Ma este 2-szor** kerül színre a tegnap élénk tetszésben részesült „Királyné drágayosa” operette újdonság. Ezuttal a darabot Makroczy jutalomjátékául adják ismételtén ajánljuk tehát a közönség figyelmébe a mai előadás.

— **Színészet Nagy-Enyeden.** Deák Péter a délvidéki színház igazgatója jól szerzett társulatával egy pár kellemes estét szerzett Nagy-Enyed város közönségének. A közönség halálosan is ezért, mert minden este zsúfolásig megtölti a színházat. Az igazgató ügyességét dícséri a darabokat megválogatása is mert igyekezett oda irányul, hogy minél jobb és újabb darabokat adasson elő társulatával. Rövid idei tartozkodása alatt színre került. Telen, Koldusdeák. Vereshaju, Kis hűcsőgő, Minta-férj, Eleven ördög, Brigitta, stb. Kellemes két estét szerzett közönségünknek Penyő Rozika a kolozsvári színház élve énekesnője kin nagyon is meglátszott, hogy jó iskolában tanult. (Rakosi Sándor színi iskolájának növendéke volt.) Felépített a Nebántsvirág és Kis Alamusziban előbbiben Demisel de Flavigny utóbbiban pedig De Chateauf Renand Vicomte szerepét játszva még pedig nagyon ügyesen. Kellemes és ügyes játékaért a közönség egy szép viráscsokorral tüntette ki a kis művésznőt. (sz.)

— **Nyílt kérelem** a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségéhez. — A falmócsi vasúti állomáson most a vöröstoronyi vasút építésével feleltet nagy a forgalom, — a mint értesítve vagyunk nyáron által a kirándulók is nagy személy forgalmat eszközölnek. — Ennek ellenére bárha értesítéstünk szerint a járási főszolgabíró hivatalból a falmócsi előjáró ellen az üzlet-vezetőségnek jelentést tett annak semmi eredményét nem észleltük. — Kérjük elrendelni, hogy a kellő időben és ideig, — az összes lámpák meg gyújtassanak, a kellő időben a menet jegyek kiadassanak, és az állomás főnök kuttyaja, mely már több embert meg mart, mais a kötelekért elszakítja. Fakesch Mihály falmócsi polgárt meg marta az állomásról végképen kitiltották, nekentelemítessünk ezen vissza éléseikért feljebb folyamodni. Egy utazó.

— **Az állami isk. milleniumi faültetése.** Levelezünk írja: Felvincen f. hó 23-én délelőtt folyt le, igaz lelkesedéssel, hazafias érzésekkel eltelt szívet az áll. iskolának. Magyarországról ezer éves fenállása ünnepeinek emlékeztetőre rendezett faültetése. A hét ezer emlékre 7 drb fát ültettek a gyermekek az új állami isk. telkére, hogy lobogó zászlók alatt kivonultak, követte nagy számú érdeklődő közönség. Itt láttuk a városi tanácsot, kir. járásbírósgot teljes számmal a többi hivatalokat, valamint igen szép hölgy közönséget. Az ünnepély a „Himnusz” elénekkel kezdődött, melyet mindenki levett kalappal hallgatott meg. Azután Mihály Lajos V. oszt. tanuló tanulótársai nevében az első elültetendő fához lépve egy lendületes kis beszédben elmondotta e faültetés jelentőségét. A többi fák elültetésénél a jól betanított gyermek vegyeskar szép hazafias dalokat adott elő. A fák elültetése után az iskolai igazgatója rövid lelkes szavakkal a gyermekek s szülők jóakarátába, szeretetbe ajánlva a fákat, a haza és király éltetésével fejezte be beszédét. — A Szózat elénekkel a szép ünnepély, mely élénk nyomokat hagyott a gyermekek érzületében, — véget ért. — Másnap apr. 23-án a város rendezett milleniumi faültetést, mely alkalommal 230 drb gyönyörű fenyő csemetét ültettek el a város mellett levő parkszertől ligetben.

— **Hírlapírók nemzetközi kongresszusa.** Az „Otthon” választmánya tegnaptartott ülését, a melyen Rákossy Jenő elnököl, foglalkoztak a nemzetközi hírlapíró kongresszussal, a melyet tudvalegyőleg az „Otthon” rendez. A kongresszus június 14, 16 és 17-én tartják meg. A kongresszus tagjai délelőtt tanácskoznak és délután a fővárosi lát-nivalóit szemlél meg. A miniszterelnök már megígérte, hogy a kongresszus tartama alatt a kongresszus tagjainak tiszteletére estélyt ad. A kongresszusra való elővetelét már nagy számú külföldi hírlapíró jelentette be. Jelentkeztek francia, angol, olasz, spanyol, svéd és orosz újságírók. A kongresszusra a rendezőség meg fogja hívni a kormányt, a törvényhozás két házának elnökségét, a fővárost, az akadémiát és az irodalmi társulatokat. A kongresszus tagjai június 14-én jönnek össze ismerkedésre az „Otthon” helyiségében.

— **Hirsch báró temetése.** A budapesti „Br. Hirsch Mór” jótékonsági egyesület is képviseltette magát egy öt tagú küldöttséggel, a melynek tagjai voltak: Betelheir Cuksa I. elnök Herzfelder Adolf és Goldberger Győző alelnökök, dr. Devecseri Károly ügyész és az egyesület titkára. A küldöttség a többi budapesti küldöttségek társaságában Érsekújvárt várta be a Ó. Gyuláról jövő gyászmenetet. A koporsónak kocsi helyezés előtt a küldöttség szóznoka Dr. Devecseri Károly rövid megható bucsu beszédet mondott.

— **Egy szabadságkés halála.** Tegnaphunyt el N.-Becskerekben Vécsey Béla úggyed. A meghaldogott, mint lelkes ifjú, résztvevett Langievicz tábornok alatt az 1863-ki lengyel szabadságharcban, az oroszok ellen. Később Nagy Becskerekben telepedett

meg, a hol a református egyház alakításában a magyar nemzeti érdekek előmozdításában buzgó tevékenységet fejtett ki. Az elhunyt derék férfiuban Vécsey Tamás budapesti egytanár a testvéröccsét vesztette el s rajta kívül nagyszámú rokonság gyászolja Abaúj-Torontálmegyékben.

— **Jubileum.** Kis Küküllővármegye általános tanítótisztülete — miként írják — méltó módon kívánja megünnepelni elnöke, Gyöngyössi István polgári leányiskolai igazgató 25 éves tanügyi és társadalmi működésének évfordulóját, mely iránt a mozgalm az Egyesület kebelében már meg is indult. Gyöngyössi J. 17 évet volt Háromszékvármegyében, hol elismerésre méltó módon szolgált nemcsak a tanügyet, hanem a társadalmat is. Nyolcz év óta van Dicső-Sz.-Mártonban az áll. polg. leányiskola élén, mely intézet jó hírnevét neki, az ügyes szervező képességtől és előzékeny módorú férfiúnak köszönheti. A társadalom embere ő, a szó teljes értelmében, élte fűszere a munkásság, melyből mindig oroszlanrészt juttatott magának. Ennyi tevékeny munkássága után méltó arra Gyöngyössi István, hogy Kis-Küküllővármegye tanítótisztülete jubileumát megülje.

— **Katonai iskola a székelyföldön.** Nyíry Sándor alezredes a „közös hadügyminiszter képviselőben ma Csíkszeredába érkezik a székely katonai iskola ügyében. Az iskola ügye azon fog eldőlni, hogy melyik székely megye lesz abban a helyzetben, hogy az iskola telkét és az intézet felépítését a maga részéről felajánlhassa. Csikmegye hajlandó a feltételek teljesítésére s hacsak (a mit székely megyektől nem igen lehet várni) Háromszék megye nem kezd versengést, a katonai iskolát minden valószínűség szerint Csíkszeredában fogják létesíteni.

— **Láncz-Hornyak Viktor temetése.** Szerdán délután három órakor temették el Láncz-Hornyak Viktort, a korán elhunyt, tehetséges hírlapíró. A Kerepesi-úti temető halottas házában felállított ravatalon több koszorú fektült, a melyeket még kedden küldöttek, nagybárára az elhunyt újságíró barátai. A beszentelést Schmidt Ferenc segédlelkész végezte. — A sírnál dr. Günthner Antal mondott búcszókat beszédet.

— **Érdekes látványosság.** Budapestről írják lapunknak: Az ezredéves országos kiállítás szívet-szemtet gyönyörűkötött csarnokai — eltekintve egyes aprók díszítésektől — teljesen készen várják megnyitását. Ezen monumentális épületek között egy kisebbszert pavilon húzódik meg szerényen, mely a maga keretében egyszerűséggel, izléses, tetszetős külsejével a szemlélő figyelmét magára vonja. Ez nem má, mint a magyar osztály-sorsjáték pavilonja, melyben a kiállítás látogató közönség részére fognak az osztály-sorsjáték elárútatni. Az alig félve életleleplett magyar osztály-sorsjáték ugyanis oly kedveltségnek és népszerűségnek örvend a nép minden rétegében, hogy az előjelekből ítélve, a Heintze Károly központi fogytűdöje (Szervita-tér 3.) szűknek bizonyulna a kiállítás alatt odaözönlő népradattal szemben.

Még az ünnepségek meg sem kezdődtek és máris oly nagy a kereslet a sorsjegyek iránt, oly nagy a tolongás a szervita-napra a vidéki megrendelések; hogy a közönség ügyeit csak a legnagyobb erőmefeszítéssel lehet kielégíteni. Elképzelhető tehát, mily ostromnak lesz kitéve az említett kis pavilon midőn nemcsak a normális viszonyokkal, de a kiállítás látogató egész bel-és külföld igényeivel kell számolnia. Minél inkább közeledik a májusi utolsó főhúzás ideje, annál nagyobb az általános révelkedés és így tartani lehet attól, hogy mihamarabb a sorsjegyeknek teljes elárútatását kell jelezniük. Eppen azért nem tudjuk elégszer és eléggé ajánlani, hogy siessen kiki szűkségletét beszerezni, mert könnyen megeshetik hogy a sorsjáték nagyszert esélyeitől, melyekben oly csekély rizikó mellett részt vehet, — meg lesz fosztva.

— **Jellemvonás I. Napoleon életéből.** De Guillet francia tiszte, egy ritka testerejű és kipróbált bátorságu embert bevádolták, I. Napoleonnál, hogy részes az ellen szökt összeesküvésben. Rábizonyult a dolog; börtönbe vetették. Már azt hitte, hogy haditörvényszék elé állítják s főbelövik, mikor a császár hadserégbe lép be hozzá, visszaadja a kardját, s a császár parancsából jelenti neki, hogy estére legyen a tulerákban. Este a meghatározott időben De Guillet a palotába megy, s sokáig várakozik a marsall-teremben. Végre megjelenik a császár, gyorsan hozzásiet, s karon fogja.

— Sire, hebegi a tiszt egészen megzavarodva.

— Egy szót sem Monsieur; vannak emberek, kiket nem szokásom agyonlővetni. — Még ma ezredéhez, siet mert holnap új hadiművelet kezdődik. Van egy órai ideje; vagy agyonlőveti magát, vagy kiérdemli az ezredes rangot

De Guille-t nem fogta a golyó, ellenben kiérdemelte az ezredesi rangot, s azontul odaadó híve lett a császárnak, ki oly nemesen bánt vele.

— **Papakozta a szigorlaton.** A nemzetközi batör-király ma a szigorlati terembe is bevonult. A jogtudományi egyetem mai szigorlatán Timon professzor a honpolgárság tanából faggatta a jelöltet.

— Honpolgár mindaz, a ki az országban állandóan lakik — mondja a jelölt.

— E szerint Papakozta is megszerezte a magyar honpolgárságot? — kérdi gunyosan a professzor.

A jelölt ötöl-hatol, a hallgatóságból pedig nagy derűtlenség között valaki megjegyzi:

— Hiszen azért nem maradt itt állandóan, mert nem volt magyar állampolgár.

— **A megfestett primadonna.** Egy jó ötlet kitűnő hatását mutatja az alábbi mulatságos eset, amelyről Konstantinápolyból írják lapunknak: Gallipoli városkában a Váriété színház igazgatók szokásos módjára szőnyűt pénzvarba jutott. A közönség nem járt a színházba s utolsó reménységet, az új primadonnát, a várt lelkes tapsok és kihívások helyét rothadt almák özönével fogadtak. A helyi lap is élehangú cikket támadt a szerencsétlen igazgatóra, amiért a közönségnek amugy is túlságzott türelmét ilyen silány erő szerződtetésével teszi próbára. — Az igazgató ur közel volt az örléshez: utolsó reménységet látta sárba tiporva s a jövő alig nyújtott vigasztalást a helyzet javítására. Ekkor mentő gondolat támadt. A gondolatot követte a tett és nem sokára hatalmas piros és sárgaszínű plakátok hirdették hogy megérkezett Kairóba az ottani színház csalogányhangú néger primadonnája, akit nagy küzdelmek árán sikerült néhány vendégsergeplésre megnyerni, az első estén zsúfolásig megtelt a színház s a közönség, amely addig távollétével tündökölt, vagy ha meg is jelent csekély számban, csak püsszegni és fűtyölni tudott, újjongva tapsolt a dívának, akit az élelmes direktor a színházi festővel mázoltatott be olyan hamisítatlan feketére, hogy legbenszültöttebb afrikaiak is maguknak vallották volna. A helyi lap pedig ugyanazon a helyen ahol azok a csúfos kritikák jeleket meg, égis magasztalta a néger Pattit, ahogy a lelkes tudósító a feketére festet kisasszonyt elkeresztelte.

— **Regényirő jezsuita.** A berlini „Romanwelt”-ben egy rendkívül érdekes regény kezdődik. Címe „Lappálák” szerzője Luis Coloma, egy spanyol jezsuitapáter. Regényében a madridi arisztikra körök életét intriguált eszteli, melyek Amadeo királynak az életét egy megkeserítették, hogy ott hagyta a királyságot s visszament Piemontba közönséges hercegnek. Ez a regény Spanyol kritikuskok szerint ez a legjobb regénye az utóbbi évtizedeknek. Semmi fanatizmus, vagy ultramontan jelleg nem látszik benne. Colomarpant műveltséggel s vakító tehetséggel rajzolja azokat a viszonyokat, állapotokat és intrikákat, melyeket nagyon jól ismer, mert hiszen nem egyben része volt addig míg meg nem unta s a papi ruhát le nem nem vetkőzte.

— **Szigorlati humor.** A véletlen sokszor az élet igazi humoristája s a legkomolyabb percekett is bohózatí jelenetvé varázsolhatja. Ily kacagató szöveget rögtönzött mostanában a budapesti tudományegyetem egyik szigorlati termében is. Az egyház jog egyik nagytudományi tanára már hosszabb időn át fogadta a történeti szigorlat egyik kistudományi jelöltét s végül ama testület iránt kezdett érdeklődni, a melynek „Congregatio Sacri Tridentini consilii interpretum” név alatt a tridentini zsinat ágazatai körül felmerült kétségeket kell eloszlátia. E közben adomázásra fogta a dolgot s felemlítette, hogy a kongregáció egy ifjú tagja megokallta az elnököt ősz biboross fejtegetéseit s ezt kiáltotta felé:

— Descende, asine, ex cathedra.

— Tudná-e ezt lefordítani — kérdezte a tanárjelöltet, a ki tán latin ösmerteinek fogyatékosága miatt, avagy csupa szeméremből hallgatott. Az egyetemi csegetyű azonban megszólalt s a szorongó jelölt, hogy mégis mondjon valami ey abban a perczben hangzatja stentori hangon a kérdészt fordítást:

— Szállj le, számár, a kathedráról, — s mikor másik cenzor belép s a kérdéző távozni készült. Egy perczre halálos csend a teremben, de azután homéri kacaj mindenféle s a távozó tanár mosolyogva világositja fel kollégáját, hogy az apostrofe nem neki szól. Ezt azonban ugy is tudta mindeuki, a ki a tudós professzort ismeri.

— **A színésznők és keresetük.** Bécsben hosszabb idő óta aként működik, mely sorra hallgatja ki a különféle foglalkozási ágak nő munkásait, ilykép akarván tisztaképet szerezni arról, hogy a nők a kiknek egyenjogúsítása érdekében most ugy szólván világszerte folyik a harc, hogy és mennyit keresnek. Így kerültek sorra a színésznők is, a kiknek ügyében tegnap az usztriai német színész egyesület igazgatóját és egy bécsi magánészíháznak két kardalosnőjét hallgatták ki.

Az igazgató a színésznőkat ismertetéssel kezdte fejtegetéseit. A színház kedvelése szerinte inkább a vérben és az érzelmeiben rejlik. A hölgyek sokkal nagyobb számban tudódnak erre a pályára, mint a férfiak. Bécsben 30 ilyen színész iskola van, a hol azonban a hölgyeket arra tanítják, hogy szemekkel tudjanak ügyesen elbánni, hogy a közönséggel kacérkodjanak, stb.

A színháznál a 30 éves nő már vén. De a fiataloknál is nem a tehetség, hanem a külső megjelenés dönt, a mi persze óriási kárára van a drámai művészetnek. Az úgynők is rontják e pályát, mert az igazgatók azokkal szerződnek, a kik a legjobb és legolcsóbb anyagot nyújtják nekik.

A bécsi udvari színházoknál az ifjú kardalos hölgyek eleinte havi 25 frtot kapnak és 15 év alatt 60 frtig emelkednek. De a ruhákat is kapják. Ott nem is az a kizárólagos elv, hogy csak szép, fiatal hölgyeket szerződtetnek.

A kiballagott szakértő a kardalosnők erkölcsi viszonyairól is nyilatkozott. Becsvágy irigység, a jobb életre való törekvés sarkalja őket és a hol aztán ez a művészi ambíció fölé kerekedik, ott persze azon sem lehet csodálkozni, ha az erényhez is fér némi kétség.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítasai, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, ápril. 24.

A képviselőház mai ülésén Fehérvári választott a híres napi parancs dolgában.

Ezután elfogadták a mentelmi bizottság véleményét.

Következett a kérvények tárgyalása.

A törvényhatóságoknak az önálló vámterületre vonatkozó kérvényét Kosuth Ferenc pártolta erősen.

Bánffy miniszterelnök feleslegesnek tartja.

Szerinte jó kilátás van a kiegyezés megújítására. (?)

Ugron Gábor beszélt ezután nagy hatással. Indítványozza, hogy a kérvény adassék ki a kormánynak,

A többség Bánffy vélemsnyét fogadta el.

A pápa a milleniumon.

Budapest ápril. 24.

XIII. Leó pápa megbízta Vaszyr Kolos hercegprimást, hogy őt (Aglárdi helyett) a millenáris ünnepségeken képviselje.

Papakosztát elfogták.

Budapest, ápril 24.

Papakosztá és két társa nem messze menekültek a börtöntől. Tegnap este Szolnokon egy kocsmában felismerték őket.

A Papakosztáék felismerve veszélyes helyzetüket, elakartak illani, de a felismerők utánuk rohantak és kétségbeesett dulakodás után legyűrtek és megkötözték mindhármukat.

A nagy bazár ujjaépítése.

Konstantinápoly, ápril. 23.

A nagy bazár ujja építésének kérdése, mely a nagy földrengés óta egyre foglalkoztatta a hivatalos köröket, — immár végleges megoldást nyert. A szultán elrendelte, hogy a bazárnak azt a részét, mely a földrengés alkalmával 1894 évi július hóban megsérült, a maga eredetiségében állítsák helyre. A helyreállítás költségei 5 millió piaszterre rugnak, a mit az Ottomán bank előlegezett, hogy a javítási munkálatok minél előbb megkezdődhessenek.

A királyi pár útja.

Bukarest, ápril. 24.

A királyi pár valószínűleg e hét végén érkezik vissza Bukarestbe. — A királyi pár közvetlenül Velencéből Budapesten át tér vissza a román fővárosba.

Petroff tábornok.

Szófia, ápril. 23.

Hir szerint Petroff ezredes, mostani hadügyminiszter tábornokká lép elő és helyét vagy Gruoff őrnaggyal vagy Bendereff századossal töltik be. Hát ezeket az emigrált és a legnagyobb mértékben hirhadt tisztek egyikét hadügyminiszterré nevezik ki, akkor a másik a vezérkar főnökává lesz. Katonatiszti körökben ez a hír általános visszatasztást szül, a mi természetes is.

Földrengés.

Konstantinápoly, ápril. 23.

Szmirnából ide érkezett jelentések szerint az egész tartományban tegnap nagy földrengést észleltek. A kár jelentékeny. A számos szőnyeggyárak egyike teljesen tönkrement. Több munkásnő súlyos sérüléseket szenvedett.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Hirschfeld Györgyné

Bécsi bevásárlási útjából megérkezvén

Női pipere és divattermék

a legújabb divatcikkkel ujonnan ellátta.

A n. é. közönség becses látogatását kéri.

2-2

H I R D E T É S E K.

Sz. 419—1896.

323. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Kolozsvár sz. kir. város adóhivatalánál megüresült adópénztári tisztii állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, a kik ezen évi 600 frt fizetéssel javadalmazott és választás útján betöltendő állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-czikk 18. §-ában előírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi május hó 10-ig annál is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvárt, 1896. évi április hó 15-én.

Gróf Beldi Ákos s. k.,
főispán.

ELADÓ ÜZLET.

BÁNYFY-HUNYADON,

a „Tigris-vendéglő” sarkán levő, már régóta fennálló s jó forgalmu helyen levő

vas-, fűszer-üzlet

szabad kézből azonnal eladó.

Értekezhetni felőle jelenlegi főnökével:

GYULAY SÁNDORRAL.

324. (1—2)

Minden házalás és végeladásnál olcsóbb forrás!

POSZLER GYULÁNÁL

Kolozsvárt, Belhid-utca 3. sz.

Legujabban megérkeztek és az alábbi árakon kaphatók:

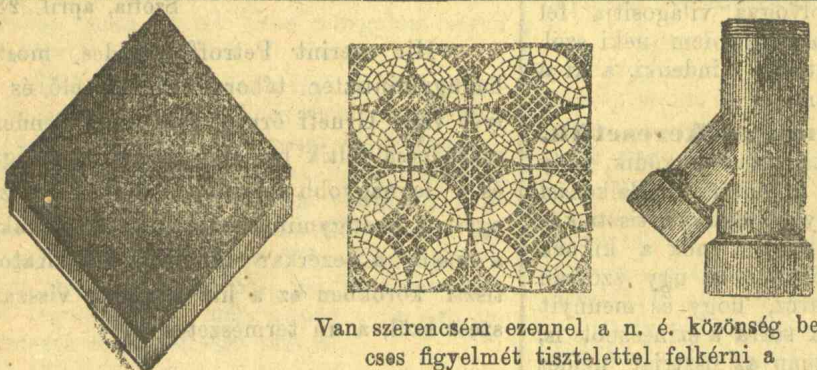
Egy méter jó minőségű Karton	22 kr.
„ „ „ „ „ Voille	25 „
„ „ „ „ „ Atlas satén	35 „
„ „ „ „ „ francia	45, 50 „
„ „ „ „ „ batist	35, 40 „
„ „ „ „ „ L. me minőségű Pique	42, 50 „
„ „ „ „ „ szőr ruha-kelme	30 „
„ „ „ „ „ ruha Crepp minden szín	50 „
„ „ „ „ „ francia Delén	50, 60 „
„ „ „ „ „ 130/e széles angol kelme	1 frt, 120 kr, 230 krig.
„ „ „ „ „ selyem dísz surah	90 kr.
„ „ „ „ „ Ottomán	1 frt 30 „
„ „ „ „ „ fekete selyem Mervelliö	1 „ 20 „
„ „ „ „ „ jó minőségű Chiffon	20 „
„ „ „ „ „ futó szőnyeg	20 „
„ „ „ „ „ nagyon jó derék-béllés	20 „
„ „ „ „ „ darab napernyő	90 kr., 1 frt, 1 frt 50, 2 frt és feljebb.
„ „ „ „ „ Clott esőernyő	1 frt.
„ „ „ „ „ selyem esőernyő	1 frt 90 kr.
„ „ „ „ „ tucsat Prince zsebkendő	1 „ 40 „

Üzleti elv: olcsó, szabott árak, pontos szolgálat és leg-szolidabb eljárás minden irányban!

A n. é. közönség becses látogatását kérve, mély tisztelettel

298. (4—x)

A FENTEBBI.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség becses figyelmét tisztelettel felkérni a

házi csatornák bevezetésére

legalkalmasabb, saját gyártmányú Zissler-rendszerű szab. sodrony betétes, karmentes Ciment-csővel, melyek úgy csin, mint tartóság tekintetében a közönséges Beton-csőveket jóval fölmúlják; azonban azokat csakugyan oly árba számítom, mint a közönséges Beton-csőveket.

Különös előnye az általam előállított sodronybetétes csöveknek minden más gyártmány felett az, hogy ép úgy, mint a vascsövek, ezek is el vannak látva karmentesítéssel, a mely nélkül az összeállítás nem zár biztosan. — Ezenkívül a sodronybetétes csövek kavicsmentesek és tiszta Portland-Cementből készülnek és így teljesen vízhatlanok; e mellett rendkívül tartósak és hordképesek, úgy, hogy ezen különös előnye miatt kiváló sikert értem már el ezen csövek közötti átereszekként való alkalmazásánál is.

A házi csatornák folyóméter árban számíttatnak és a főcsatornába való bekötésért külön díj nem fizetendő.

Mindenkét szívesen látok telepemen, a ki e csövek szakértő készítése iránt érdeklődik, hogy úgy dús készletem, valamint áruim kitűnő minőségéről személyesen meggyőződhessek.

Együttal tisztelettel ajánlom szab. hornyolt Cement fedél-csepepéseimet, mint legkitűnőbb fedőanyagot, sajtoló és színezett mozaik és Cement-lapjaimat, ugyancsak mindennemű aszfalt és Cement-árut, Portland- és román Cementet, kocsirakományokban, zsák vagy hordónként.

Teljes tisztelettel:

300. (4—x)

POLLÁK SAMU.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az általános városi csatornázáson kívül

házi csatornázások

elkészítésére is oly kiterjedt módon rendezkedtem be, hogy azokat a saját rendszerű legtartósabb és legszakaszerűbb kivitel mellett föltötte előnyös árakon teljesíthetem; t. cz. megrendelőimnek továbbá még azon előnyt biztosítom, hogy házi vezetékeiket az utcai csatorna hálózatba, melybe Kolozsvár szab. kir. város Tanácsa által esetéről-esetire kiadott csatornabekapcsolási engedély-okmány XIV. kitétele szerint is, nekem van kizárólagos bekötési jogom, díjtalanul kötöm be.

Szíves megkereséseket Kornis-utca 1. sz. alatt levő műszaki irodamba kérek, hol mindennemű e tárgyat illető felvilágosítás, költség előirányzat és terv készséggel és díjtalanul adatik.

Teljes tisztelettel:

MELOCCO L.

Kolozsvár szab. kir. város általános csatorna-hálózatának építő vállalkozója.

268. (7—10)

Magánvevőkhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve!

Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentetlen.

Öltözetekre való kelmék

Peruvien és doking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tüzoltó-, tornász-, cseléd egyenruhákra, teke- és játék-asztalokra és kocsi-bérlésre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai Lodenekből férfi és női ruháknak eredeti gyári áron. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben.

Mosó szövetek, utazó plaidek stb. 4 frttól 14 frtig. — Szabó hozzávalók: bérlések, gombok, tű, czerina stb.

A ki jó, értékes és tartós gyapjuszövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOS-hoz

BRÜNNBEN.

125. (13—24)

(Ausztria Manchestere.)

Állandó posztó-raktár félmillió értéken felül.

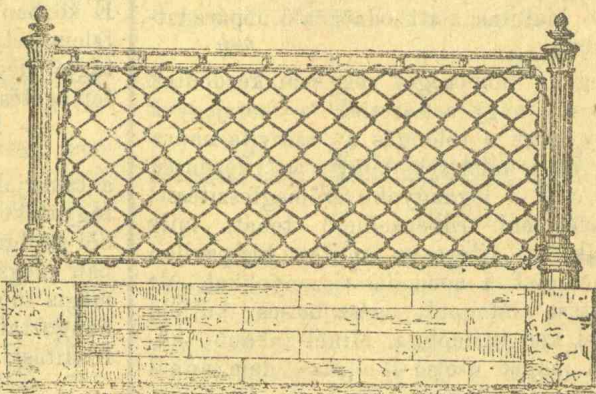
— Szétküldés csak utánvétellel. —

A cég kiállítása, Fémipar VIII/B. csoport megtekinthető!

LEBER GYULA

első erd. sodronyszövet-fonat és szita-áru gyára

Kolozsvárt, Torda-utca.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit. Ugyint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek stb. bekerítéséhez való gépfonásait; pincze, padlás, felső világozgatás magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, major-sági udvarok sodrony-fonattal való

bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld és porond válogatáshoz; szakra-fogók cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok).

Nemkülönben zöldre festett légy-szövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas, réz és cizn-szövetek. Kruppa sodrony-szegélyzetek különféle mintákban; fakteretbe foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle csövekre igen erősen készíttetnek és gyári árak szerint számíttatnak. Acélt tüskés sodrony kertek, erdők stb. bevonásához jutányos ártól fel is húzzatik.

KÉPES ÁRJEGYZÉKKEL BÉRMENTVE SZOLGÁLOK.

Kiváló tisztelettel:

316. (2—20)

LEBER GYULA.

HOFHERR és SCHRANTZ gazdasági gépgyáának képviselősege és bizományi raktára

HIRSCHFELD KÁROLY

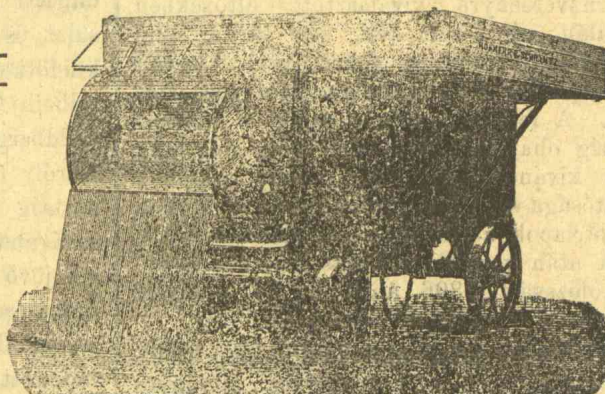
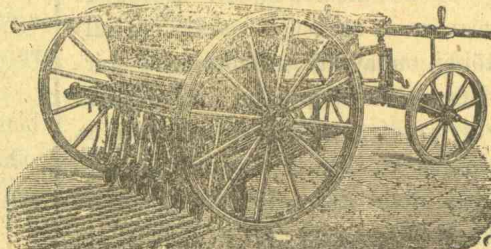
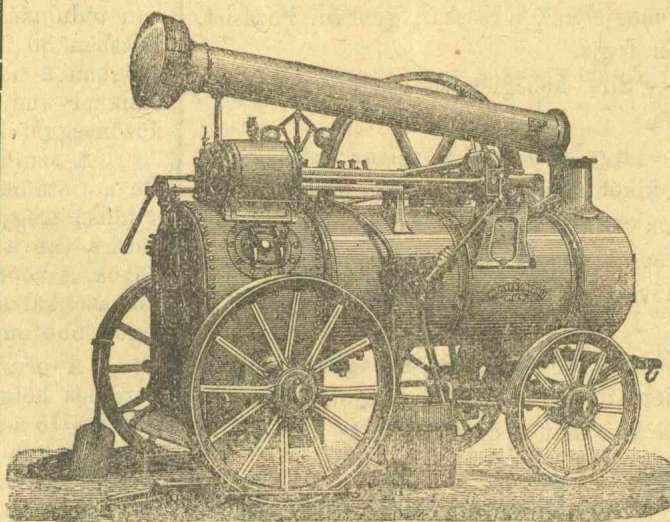
vaskereskedő, gazdasági gépraktáros és okleveles gőzgép-kezelőnél Kolozsvárt, Széchenyi-tér (a Vashid előtt.)

Állandó raktár: cséplő-készletek, vetőgépek, takarmány-gyűjtők, Trieurók, rosták, morzsolók, több rendszertű ekék, boronák stb. és mindennemű gazdasági gépek, eszközök és hozzávalókban.

Terjedelmes árlapok és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendelések és megkeresések Hirschfeld Károly gépraktárához Kolozsvárra intézendők.

271. (5—x)

GYORS KIÁRUSÍTÁS!

Hatóságilag engedélyezett Végeladás!

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletem teljes és végleges felhagyása miatt

összes cikkeimet végkiárusítom.

Mindenféle

vászon-, fehérnemű, asztalnemű, szőnyegek, függönyök, fehér- és színes barchettek bevásárlására ritka előnyös alkalom!

Együttal értésére adom az érdeklődőknek, hogy Szentegyház-utca 19. szám alatt lévő házamat (6 szoba, konyha, hozzá tartozókkal) eladom.

Kiváló tisztelettel

846. (38—x)

Gámentzy Márton.

GYORS KIÁRUSÍTÁS!

BUTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Üzlet újjá szervezés miatt

dúsan felszerelt raktárunk készleteit, mindenféle

kárpitos butorokban, ugyancsak

butor különlegességekben mélyen leszállított áron adjuk el.

849. (24—x)

Duchony J. és Fia

kárpitos butor-raktár.

SZTOJKAI VIZ.

Kizárólagos főraktár

KÓNYA SÁNDOR fő- és fióküzleteiben, Kolozsvár, főtér.

Alulírott a Sztojkaí ásványvizet mindazon hurutos és az anyagcsere zavarainál járó bántalmaknál, melyekben a Selteri és Cuhatechowitzi vizek szoktak használatni, jó sikerrel alkalmaztam.

Dr. PURJESZ ZSIGMOND, egyet. tanár.

A Sztojkaí-viznek a karakterét a natrium-bicarbonát, konyhasó és a szénsav adja. Ezek mellett az alkatriézek mellett a többiek ugyancsak előtérpülnek. Uralkodó alkotó részeinek mennyisége és aránya a vizet a legkiválóbb lugos, sós savanyvizek sorába helyezi. A viz konyhasó és natrium-bicarbonát tartalmának szerencsés aránya a Sztojkaí vizet egyenlő értékűvé teszi a világhírű Emsi, gleichenbergi, selteri és cuhatechowitzi vizekkel.

Budapest, 1895. április 21.

Dr. HANKÓ VILMOS,

a budapesti II. ker. áll. főorvosiokola kémiai tanára, a magyar tud. akademi tagja.

210. (14—20)

Borral vegyítve kellemes üdítő ital!